

Portfolio lesmateriaal Basisonderwijs Zwerfafval

Deze portfolio is in 2014 samengesteld door de werkgroep Zwerfafval van het Netwerk NME Diensten.

In deze werkgroep zitten 24 NME centra die landelijk samenwerken onder leiding van het Platform NME en met steun van RVO.

Uit een reservoir van meer dan 130 lesmaterialen zijn bijgaande 4 producten geselecteerd. De werkgroep acht deze producten van goede kwaliteit.

De portfolio bestaat uit de producten:

- | | |
|--|--|
| 1. Zwerfend afval | NME Het Groene Wiel Veldwerk Nederland |
| 2. 'Doe ff gewoon, houd je buurt schoon' | NME Utrecht |
| 3. De Klieners | NME Den Haag |
| 4. Zwerfafval, mooi niet | Nederland Schoon |



Veldwerk Nederland



Instituut voor natuureducatie
en duurzaamheid





Veldwerk Nederland
Het Groene Wiel

Lesmateriaal 'Zwervend Afval'

Van: Het Groene Wiel, Veldwerk Nederland

Voor: Groep 1 t/m 8

Kerdoel: 37, 39

Periode: Hele jaar

Locatie: School en schoolomgeving

Korte omschrijving:

Schoolbreed project over zwerfafval met zeer uiteenlopende werkvormen en verdiepingsopdrachten.

Praktische opdrachten, eigen ervaring, onderzoek doen, informatie verwerken, zelf nadenken / filosoferen. Wat is (zwerf)afval? Wat vind ik belangrijk aan dit thema? Wat heeft het met mij te maken? Wat kan en wil ik concreet doen?

Eenvoudig over te nemen, aangeleverd in Word.

Opgezet volgens de methodiek van: Aarde en Wormen voor Waarden en Normen (programma filosoferen met kinderen).

Doelstelling:

Leerlingen inzicht bieden en betrekken bij het thema zwerfafval.

Leerlingen hun eigen mening over zwerfafval laten vormen.

Leerlingen hun eigen gedrag / handelingsperspectief laten formuleren rondom zwerfafval.

Opzet materiaal

Eén project per bouw (kleuter-, midden- en bovenbouw) met dezelfde opbouw:

1 Introductie (ca. 1 uur)

Wat is (zwerf)afval? Wanneer is iets zwerfafval? Waarom/waardoor bestaat zwerfafval? Ondersteunt met filmmateriaal.

2 Praktijk (ca. 1 uur)

De leerlingen verzamelen zwerfafval in de schoolomgeving en doen aanvullend onderzoek.

3 Verwerking (ca. 1 uur)

De Natuurspreuk (waarden): Wat vind ik belangrijk aan dit thema?

De Natuurwetten (normen): Als ik(we) dit belangrijk vind(en), wat wil ik(we) er dan aan doen om te zorgen dat dat ook blijft/gebeurd?

DrieJaarlijks roulatie van focus en activiteiten zodat alle groepen ieder jaar kunnen deelnemen.

Jaar a. Waar dan, wat dan?

Jaar b. Wanneer vind ik het erg?

Jaar c. Wie neemt verantwoordelijkheid?

Dit jaar (2015) wordt het thema “Wanneer vind ik het erg” aangeboden.

Contact persoon:

Wil je het product inzien of heb je interesse om het product over te nemen?

Neem contact op met info@groenewiel.nl, 0317-422041; Tessa de Been

Het Groene Wiel - Veldwerk Nederland; Hendrikweg 14b Wageningen



Utrecht Natuurlijk
verrijkt je wereld

Leskist 'Zwerfafval, Doe ff gewoon, houd je buurt schoon'

Van: Stichting Utrecht Natuurlijk (voorheen NMC Utrecht)

Voor: Groep 5 t/m 8

Kerdoel: 39

Periode: Hele jaar

Locatie: School en schoolomgeving, eventueel verder de wijk in.

Onze uitgangspunten/voorwaarden voor leskisten:

Concreet en compact, Utrechtse component, koppeling aan landelijke campagnes / specialisten, meerwaarde t.o.v. 'reguliere' les op school.

Compact kernprogramma (introductie, praktijk en verwerking) met verschillende mogelijkheden tot verdieping/uitbreiding.

Doelstelling:

Leerlingen bewust maken van zwerfafval in hun schoolomgeving. Ze leren hun mening te geven over zwerfafval, verzamelen zwerfafval in hun omgeving en scheiden het gevonden afval en zoeken uit waar het heen moet.

Opzet materiaal

1 Introductie (ca. 1 uur)

Wat is zwerfafval? Kennis maken met het begrip zwerfafval en de leerlingen laten na denken hoe ze hier zelf mee om willen gaan (o.a. stellingenspel).

2 Praktijk (ca. 1 uur)

Zwerfafval verzamelen. De leerlingen verzamelen zwerfafval in de schoolomgeving.

3 Verwerking (ca. 1 uur)

Verschillende soorten afval. Het gevonden zwerfafval onderzoeken, scheiden en uitzoeken waar het (in Utrecht) heen gebracht moet worden.

4 Verdieping

Extra lessuggesties. Keuze uit: grote schoonmaakactie in de wijk (met o.a. foto- en buurtbewoner-interview-opdracht), excursie naar afvalscheidings-station, verpakings-, 'Cradle to Cradle' - en

afvalkunstwerkopdracht, veeg- of vuilniswagen op school, verwijzing naar landelijke campagnes.

Opmerking:

Tijdens opruimacties blijken de speciaal voor dit project ontworpen gele veiligheidsvestjes omwonenden uit te nodigen om in gesprek te gaan met de leerlingen. Dit geeft een extra dynamiek aan de actie.

Contact persoon:

Wil je het product inzien of heb je interesse om het product over te nemen?

Neem contact op met selma.renting@utrecht Natuurlijk.nl, 030-753 38 11

Utrecht Natuurlijk, Tractieweg 2 , 3534 AP Utrecht 030-7533800



Lesmateriaal De Klieners

Van: Gemeente Den Haag, afdeling Archeologie en Natuur- en Milieueducatie

Voor: Groep 1 t/m 8

Met een plof komt de bakfiets tot stilstand op het schoolplein. De Klieners staat erop. Op de fiets zitten twee robotjes. Ruim het op, maak het schoon... klinkt er ineens uit de luidsprekers! Er zitten zwaailichten aan de fiets en kokers met afbeeldingen erop: papier, fruit, plastic... Laat Den Haag stralen... klinkt het weer. Wie zijn die robotjes en wat komen ze doen in Den Haag? En hoe zit het met de kokers?

Inhoud

De Klieners kunnen schoolbreed ingezet worden als project, maar het materiaal is ook in één of meer groepen te gebruiken en alle kisten zijn ook apart aan te vragen.

leskist groep 1-2 (tijdsinvestering: 45 min, 5 vervollessen (keuze) 20-45 min./les)

leskist groep 3-4 (tijdsinvestering: 35 min, 5 vervollessen (keuze) 20-45 min./les)

leskist groep 5-6 + ren-je-rot-spel (tijdsinvestering: 35 min, 7 vervollessen (keuze) 30-75 min./les)

leskist groep 7-8 + ren-je-rot-spel (tijdsinvestering: 55 min, 6 vervollessen (keuze) 30-120 min./les)

educatieve bakfiets

zwerfvuilset

Uitgangspunten

preventie zwerfafval, bewustwording / zorg voor eigen leefomgeving, soorten afval herkennen, recycling processen, aansluiting Gemeentelijke website www.denhaag.nl/afval

Activiteiten

- openingsactiviteit met afvalbakfiets op schoolplein
- klassengesprek; wat is afval, zorg voor eigen leefomgeving, waardevol materiaal (recycling)
- klassengesprek a.d.h. verhaal Rubbi en Weestie
- lied: Ruim het op maak het schoon (mogelijk met muziekinstrumenten gemaakt van afval)
- opruim / schoonmaakactiviteit

- onderbouw: gymactiviteit afval scheiden, poppenkastspel, werken in hoeken, schrijf-, tel -en knutselwerkjes, onderzoek ochtendhapje,
- bovenbouw: kennisquiz, affiches maken, ontwerpen vuilnisbak, ren je rot spel

Filmpjes

Lied met videoclip http://youtu.be/jsDx9E_s6l4

De Klieners op Basisschool Prinsehaghe <http://youtu.be/q7Qb9yKelp0>

Contact persoon:

Het materiaal is vrij te gebruiken en te downloaden via website www.deklieners.nl

Nadere informatie bij Henke Nienhuis; www.denhaag.nl/jaarprogramma



Lespakket Zwerfafval, mooi niet!

Van: Stichting Nederland Schoon

Voor: groep 1 t/m 8

Waarom een lespakket over zwerfafval?

Met dit lesmateriaal willen we kinderen al op jonge leeftijd bewustmaken van hun verantwoordelijkheid voor hun eigen afval. Kennis- en informatieoverdracht zullen er in de praktijk toe leiden dat kinderen zorgvuldiger met hun afval omgaan. Want jong geleerd, is oud gedaan!

Doelstellingen

Leerlingen:

- weten wat (zwerf)afval is;
- beseffen dat zwerfafval niet normaal is en dat ze hun leefomgeving schoon moeten houden;
- leren hun eigen gedrag ten aanzien van zwerfafval te beschrijven;
- weten op welke manieren zwerfafval schade of hinder kan veroorzaken;
- kunnen redenen noemen waarom mensen zwerfafval achterlaten;
- weten hoe het ontstaan van zwerfafval te vermijden is;
- leren wat recycling en hergebruik betekent voor het verminderen van zwerfafval.

Onderdelen

Leerlingenwerkbladen voor de groepen 1-2 en 3-4 (4 pagina's • A4-formaat)

Kleurrijke werkbladen met onder andere spelletjes (waaronder 'zwerfafval-domino' en 'zwerfafval-memory'), strips en puzzelopdrachten.

Docentenhandleidingen voor de groepen 1-2, 3-4, 5-6 en 7-8 (8 pagina's • A4-formaat)

In iedere handleiding vindt u drie gevarieerde lessen over zwerfafval. Daarnaast vindt u er achtergrondinformatie en uitleg bij de werkbladen en de website.

Poster voor de groepen 5-6 en 7-8 (A3-formaat)

Bij iedere handleiding voor groep 5-6 en voor groep 7-8 ontvangt u een mooie poster over de afbraaktijden van divers zwerfafval.

Digitale lesmodules voor de groepen 5-6 en 7-8

De weblessen zijn te vinden onder de tabbladen 'GROEP 5-6' en 'GROEP 7-8'. Iedere lesmodule bestaat uit ongeveer tien vragen of opdrachten. Voor de leerlingen van groep 5-6 zijn er tien lesmodules en voor de leerlingen van groep 7-8 zijn er acht lesmodules. De weblessen kunnen op verschillende momenten en op verschillende manieren worden ingezet. Zo kunt u ervoor kiezen om de weblessen met behulp van het digibord klassikaal door te nemen aan het begin of het eind van een les. U kunt de leerlingen er ook individueel mee aan de slag laten gaan.

Contact persoon:

Het materiaal is vrij te gebruiken en te downloaden via website www.zwerfafvalmooiniet.nl



Veldwerk Nederland

